

**Commentariorum ac disputationum, in tertiam partem divi
Thomae tomi quinque**

Priorum vigintisex Quaestionum eius Partis expositionem complectens

Suárez, Francisco

[Köln], 1617

Articulus IV. vtrum vna persona possit sine alia naturam creatam
assumere

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93775](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93775)

habet, per quam esset subsistens, & per consequens persona: sicut dicere solemus de humanitate Christi, si separaretur à Verbo, fore subsistentem, non quidem per subsistentiam quam nunc habet, sed quia propria statim reciperet, nō enim potest separata, omni subsistētia carere. Et hic sensus sufficit sine dubio ad soluendum argumentum: sed non videtur ad eodē consentaneus sensui, & verbis tituli articuli, ut explicatum est, nec etiam rationi, quam reddit D. Tho. scilicet quia in Deo idem est, quod est, & quo est.

Vnde est alius sensus, quod si natura diuina intelligeretur existere sine relationibus, intelligeretur manere subsistens ex se, & ex vi modi essendi, quem nūc habet, etiam si non intelligeremus illi addi subsistentiam, in quo superat humanitatem à Verbo separatam. Ratio est, quia si humanitas separaretur à Verbo fieret subsistens per naturalem consecutionem (quippe in rerum natura sine aliquo existendi modo consistere non potest) nō quia formaliter ex vi sui cōceptus subsistens sit: at verò natura diuina, non solum hac ratione maneret subsistens, sed quia ex se non tantum est quo est, sed etiam quod est: quæ ratio à D. Thom. reddita, in hoc sensu fauet multū suprà tractatæ opinioni de essentiali subsistentia. Quod verò addidit naturam sic subsistentem fore personam, intelligendum est, secundum eam fictionem, quæ ponit illam in re ipsa abstracte subsistentem sine alijs personalitatibus, atque ad eodē incommunicabilem. Et ex his explicata manet solutio ad secundum, quæ eandem continet doctrinam.

d. Tertium argumentum est, abstracta personalitate nihil manet, ergo nihil esset quod posset assumere. Respondet breuiter, & obsecrè, antecedens esse verum de abstractione per modum resolutionis, non tamen de abstractione secundum modum iam dictum. In qua solutione explicanda multum laborat Caiet. inquirēdo quid sit abstractio per modum resolutionis. Sed ne immoremur in re non admodum necessaria, mihi breuiter videtur, abstractionem per modum resolutionis vocasse D. Tho. illam, quæ verè vnū ab alio separatur, vel distinguitur, & hanc dicit nō habere locum inter essentiam, & relationes diuinas, ut patet ex distinctione data in corpore articuli, quam ad hunc finem D. Tho. præmisit. Ex quo fit, ut simpliciter & absolute impossibile sit naturam diuinam, abstractam re ipsa à proprietatibus relatiuis, assumere posse, quia simpliciter impossibile est naturā sic esse abstractā, & esse eandem naturam, quæ nunc est, ut rectè probat hoc tertium argumentum. Nihilominus tamen ex hypothesis posita per intellectum, quæ præscindit vnū ab alio, vel qui fingit vnū manere sine alio, etiam si in re non distinguatur, vera est illa propositio, quod si natura esset sic abstracta, posset assumere, & hoc modo est facilis argumenti solutio.

ARTICVLVS III.

Virum vna persona possit sine alia naturam creatam assumere.

22.
3. d. 1. q. 2.
art. 1.

Enchir. c.
35. à med.
tom. 83.

Lib. 3. orth.
fidei. c. 6.

Quartum sic proceditur. Videtur quod vna persona non possit assumere naturam creatam, alia non assumente. Indivisa enim sunt opera Trinitatis, ut dicit August.

* in Enchirid. sicut autem trium personarum est vna essentia, ita & vna operatio: Sed assumere est operatio quadam. Ergo non potest conuenire vni personæ diuinæ, quin conueniat alijs.

2. Præterea, sicut dicimus personam Filij incarnari, ita & naturam: tota enim diuina natura in vna suarum hypostasum incarnata est: ut dicit Damasc. in 3. lib. * Sed na-

A cura communis est tribus personis: ergo & assumptio.

3. Præterea, sicut humana natura in Christo assumpta est à Deo, ita etiam & homines per gratiam assumuntur ab ipso, secundum illud Rom. 14. Deus illum assumpsit: Sed hæc assumptio communiter pertinet ad omnes personas: ergo & prima.

Sed contra est quod Dionys. 2. c. de Diui. nom. * incarnatōis mysterium dicit pertinere ad discretam Theologiam: secundum quam scilicet aliquid distinctum dicitur de diuinis personis.

a. Respondeo dicendum, quod (sicut dictum est *) assumptio duo importat, scilicet actum assumptis, & terminum huius quæst. assumptis. Actus autem assumptis procedit ex diuina virtute, quæ communis est tribus personis, sed terminus assumptis est persona, sicut dictum est *: Et idem id quod est actionis in assumptione, commune est tribus personis: sed id quod pertinet ad rationem termini, conuenit ita vni personæ, quod non alijs. Tres enim persone fecerunt, ut humana natura vniueretur vni personæ Filij.

b. Ad primum ergo dicendum, quod ratio illa procedit ex parte operationis. Et sequeretur conclusio, si solam illam operationem importaret absque termino, qui est persona.

Ad secundum dicendum, quod natura dicitur incarnata, sicut & assumens, ratione personæ, ad quam terminata est vnio (sicut dictum est *) non autem prout est communis tribus personis. Dicitur autem tota natura diuina incarnata: non quia sit incarnata in omnibus personis, sed quia nihil deest de perfectione diuinæ naturæ personæ incarnatæ.

Ad tertium dicendum, quod assumptio quæ fit per gratiam adoptionis, terminatur ad quandam participationem diuinæ naturæ secundum quandam assimilationem ad bonitatem illius: secundum illud 2. Pet. 1. Ut diuina consortes naturæ, &c. Et idem huiusmodi assumptio communis est tribus personis, & ex parte principij, & ex parte termini: Sed assumptio, quæ est per gratiam vnionis, est communis ex parte principij, non autem ex parte termini, ut dictum est.

COMMENTARIVS.

Hic articulus potest intelligi non solum de possibili ut sonat, sed etiam de facto, ut D. Thom. respondet incarnationem factam esse: optimè etiam & à fortiori concludens esse possibile, quandoquidem factum est. Et ita hic articulus est sufficienter expostus ex suprà tractatis.

b. In responsione ad primum, quoniam D. Tho. sit in verbo assumptionis importari nunc terminum vnionis, qui est persona, colligit Caietanus sentire D. Tho. posse dari aliquē terminum huius vnionis, qui non sit persona, quia nō sine causa addidit illam restrictionem, *Qui est persona*. Sed reuera D. Thom. hoc loco nihil illi sententiæ fauet, quia illud non est additum per modum restrictionis, sed ad explicandum, cur ex parte termini possit vnio esse propria, & non communis omnibus personis, videlicet, quia ille terminus est persona. Cætera clara sunt.

ARTICVLVS V.

Virum qualibet persona diuina potuerit humanam naturam assumere.

Quintum sic proceditur. Videtur quod nulla alia persona diuina potuerit humanam naturam assumere, præter personam Filij. Per huiusmodi enim assumptionem factum est, quod Deus sit filius hominis. Sed inconueniens esset, quod esse Filium hominis conueniret Patri vel Spiritui sancto: hoc enim vergeret in confusionem diu-